

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 78.

Ljubljana, sobota 4. aprila 1936

Leto II.

Don Juan de Robres je z redko krščansko ljubeznijo dal zgraditi to ubožnico; ampak poprej je ljudi sam napravil ubožne.
Španski narodni rek.

Dnevna pratika

Sobota, 4. aprila 1936. Katoličani: Izidor. Pravoslavni: 22. marca 1936. Lazarjeva sobota.

Dežurne lekarne v Ljubljani
Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg; Mr. Ramor, Miklošičeva cesta; Mr. Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Vreme

Vreme

Jugoslavija: Prevladuje oblačno na večji severni polovici države. Dežuje v Gorskem Kotarju. Temperatura se je zvišala. Užice 1 C, Koviljača 24 C.
Napoved za danes: Oblačno po vsej kraljevini. dež na severni polovici. Temperatura bo padla. Sonce vzhaja ob 5.15, zahaja ob 18.08.

Dunajska napoved: Spremenljivo. Manjša oblačnost. V alpskem predgorju nalivi. Hladnejše bo postalo zlasti jutraj.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri
Sobota 4. aprila: Juarez in Maksimilijan. Red B.
Nedelja 5. aprila: ob 20. uri: V času obiskanja. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri
Sobota 4. aprila: Saloma. Red C.
Nedelja 5. aprila: Pesem ljubezni. Premiera. Izven.

Kino

Sluga: Al Capone.
Matica: Princeza incognito.
Union: Varieté.
Šiška: Povratek v srečo.
Ideal: Mali polkovnik.
Kino v Ptuj: Groza.
Kino Narodni dom Kranj: sobota in nedelja, Bombay express. — Premiera!

Radio Ljubljana

Sobota, 4. aprila. Ob 12: plošče; 12.45: poročila, 13.15: plošče, 14: vreme, 18: Radijski orkester, 18.40: Pogovor s poslušalci, 19: poročila, 19.30: Narodna ura: Deklamacije z godbo, Beograd, 19.50: Zunanje-politični pregled, g. dr. Kuhar, 20.15: Za šalo in zares, Radijski orkester in član rad. dram. družine, 21.45: Rešitev nagradnih ugank z dne 28. III., 22: poročila, 22.15: Radijski orkester do 23. ure.

Borza

Za 4. april

Današnja	poprečna tujega denarja	vrednost
1 hol. goldinar		29.78
1 nemška marka		17.61
1 belga		7.39
1 šv. frank		14.27
1 angl. funt		217.00
1 am. dolar		43.57
1 fr. frank		2.89
1 Kč.		1.81

V privatnem kliringu

1 avstr. šiling	9.18
1 nemška marka	13.96
1 angl. funt	250.00

Velika nesreča pri gradaškem mostu v Trnovem — Bomba v skalovju — Beseda o „zanemarjeni“ Dolenjski — Monarhija ali republika — Na pomoč — Dve ali ena

Sokota je padla?

Makala, 3. aprila. k. Danes so italijanske čete dosegle severo-vzhodno obalo jezera Ašangi.

Doznava se, da so italijanski oddelki danes zgodaj zjutraj obkrožili Sokoto in jo po kratkem boju z abesinskimi četami, ki so ostale v mestu, zavzeli. Skoro vsi abesinski vojaki so padli. Nekateri so se udali, drugim je uspelo pobegniti v smeri proti jugozapadu.

Umik rasa Nasiba

Asmara, 3. aprila. m. Iz Gorahaja poročajo, da se vojska rasa Nasiba umika na celi črti. Italijanski avioni so popolnoma razpršili vojsko turškega paše Vehiba ter mnogo vojakov pobili, tako da v okolici kraja Bulaleha ni več abesinske vojske.

Operacije ustavljene?

Rim, 3. aprila. i. Doznava se, da bo izdano radi francosko-angleške demarše v Rimu povelje, s katerim se zabranjuje vsako prodiranje italijanske vojske v Vzhodni Afriki v predele Abesinije, ki spadajo v interesno sfero omenjenih držav. To povelje je v zvezi z Mussolinijevo obljubo, da ne bo pod nobenim pogojem kršil pravice Anglije in Francije v Abesiniji. Radi tega tudi dosedaj ni bila bombardirana proga Džibuti-Addis-Abeba.

Odmev nemških volitev v Franciji

Pariz, 3. aprila r. V francoskih časopisih so volitve v Nemčiji vzbudile razne komentarje. V splošnem so listi mnenja, da se nemška zunanja politika ne bo s tem niti najmanj spremenila. Tudi ne bodo te volitve imele nikakega pliva na notranjo politiko Rajha. Nekateri listi celo trde, da bi Hitler ne odnesel večine, če bi volitve ne bile izvršene s pritiskom. Posebno se je ta pritisk

poznal v porenjskem pasu, v katerem so oddali vsi volilci svoje glasove za Hitlerja. Zmaga Hitlerja prav za prav ne bo v ničemer zboljšala vprašanja glede Porenja, temveč se bo položaj še poslabšal, ker bo Hitler stavil vse svoje zahteve pod motivacijo — volje naroda, ki jo je ta pokazal 29. marca.

Flandinov govor, ki je našel povsod odmev in je bil povsod

Vsa Ljubljana bo govorila o teh treh

ki jih bomo videli danes v velenapetem filmu ogorčene borbe 'new-yorške policije' s sovražnikom države št. 1« — Edvard Robinson, Wallace Ford in Jean Arthur v filmu VSE MESTO GOVORI O TEM. Premiera danes v kinu Slogi.

sprejet z velikim razumevanjem, je v marsičem razjasnil stvarni položaj. Flandin je pokazal svetlu, da Francija želi voditi razgovore za vzpostavitev miru v Porenju in v Evropi, da pa z vso odločnostjo zahteva, da se Nemčija pokorl paktom, ki jih je podpisala in celo sama predlagala. Versajski sporazum je mogoče likvidirati, toda samo s pristankom vseh sil pod pišnic. Isto se nanaša tudi na vse druge dogovore. Četudi Nemčija ni več član DN, se s tem ne pravi, da lahko dela kar hoče, posebno v stvareh, kjer so zainteresirane tudi druge države.

Nov letalski rekord?

London, 3. aprila. u. Z novim avijonskim tipom »Parsival« je danes zjutraj odletela v Capstadt letalka Amy Mollison Johanson. Z namenom, da bi potokla dosedanjji rekord na progi London-Capstadt. Letela bo ob zapadni obali Afrike.

Kaj hočejo zemljoradniki?

Na konferenci zemljoradniškega krila Združene opozicije v Umki je govoril o zemljoradniškem programu advokat in poslanec na listi dr. Mačka Gojko Terič, ki je med drugim poudarjal potrebo organiziranja vseh kmetov v en sam kmetijski pokret, ki naj bi se razširil na vso državo in pomagal zgraditi močno kmetško državo po vzgledu češkoslovaškega agrarnega gibanja, kjer so kmetje stalno na vladi, dasi so številčno mnogo šibkejši kakor pri nas.

Nemirna Španija

Madrid, 3. aprila. d. V mnogih mestih prihaja še vedno do izgrediv med levičarji in desničarji. Izgleda pa, da je policija bolje prijela vajeti v roke in je več takih izzivačev strogo kaznovala.

Francoski satirik Freron je nekoč pojasnil v družbi, ko so ga vprašali, kako je treba ravnati z ljudmi, takole: Če hočemo z vsemi živeti v miru in slogi, se ne smemo vmešavati v zadeve drugih, toda dopustiti moramo, da se vsak in ob vsakem času vmeša v naše zadeve.

★

Francoski slikar Blanchi je dobil nekoč od davčne uprave vabilo, naj prijavi svoje dohodke, Blanchi jih je res prijavil, toda šefu uprave se je zdelo, da je slikar zatajil najmanj dve tretjini svojih dohodkov. Zato je slikarju poslal pismo s tole vsebino: Gospod, zelo se čudim da tako malo zaslužite kot slaven in občudovan slikar.

Slikar mu je pa odgovoril: Gospod šef davčne uprave, tudi jaz se zelo čudim, da imam tako majhne dohodke.

Dnevna kronika

— Redni letni občni zbor Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani bo v nedeljo, dne 19. aprila ob 10. dopoldne v društvenih prostorih Narodnega doma.

— Iz Sokola Ljubljana — Vič. Dramski odsek viškega Sokola vprižori v nedeljo 5. aprila t. l. ob 20. v Sokolskem domu veseligo »Roksik« in bo pri tej priliki proslavila 15-letnico oderskega udejstvovanja sestra Bina Thalerjeva. — Narodni poslanec br. Rajko Turk je daroval viškemu Sokolu Din 200.—, za kar mu Sokol izreka iskreno in bratsko zahvalo.

— Umrli so v Ljubljani ga. Evgenija Hribar, soproga industrialca; v Škofiji Loki g. Avgust Sušnik; v Kamniku ga. Marija Lap, rojena Gerčar; v Gornjem Gradu g. Matko Kandarič, sreski načelnik. Naj počivaju v miru. Preostalim sožalje.

— Diplomirana sta za rudarska inženirja gg. Avgust Crnila iz Trbovelj in Vukašin Sandelj iz Banja Luke. Čestitamo.

— Pred vsako spremembo vremena Vas pečejo noge in bolijo kurja očesa. Nerazpoloženi ste tako rekoč za nobeno delo. Vsak korak je za Vas prava muka. To vse le zato, ker svojim nogam ne posvetite dovolj pažnje, ker jih redno ne negujete. **Obiščite našo pedikuro.** V posebej za to pripravljene kopelji Vam osvežimo noge in omehčamo trdo kožo. Odstranimo brez bolečin kurja očesa in debelo kožo. Postrizemo Vam zarsle nohte. **Pedikiranje 6 Din.** Proti utrujenosti in za boljšo cirkulacijo krvi Vam priporočamo strokovnjaško masiranje nog **Masaža nog 4 Din.** Posetite nas, pripravljamo se sami. **BATA**

Ljubljana, Selenburgova 7.

Od danes je novo bok pivo pivovarne Union v prometu. Ne pozabite ga poskusiti in Vam bo to špeciálno pivo gotovo najbolj ugažalo.

— Ljubljanska univerza ostane zaradi pretečih nemirov še vedno zaprta do nedoločene časa. Včeraj so se zopet zbirale pred poslopjem posamezne gručice dijakov, pa jih je policija takoj razgnala.

— Sigmund Ruud, znani olimpijec ter smuški idol iz Planice se mudi te dni v Ljubljani po trgovskih opravkih. Zastopa neko inozemsko sportno trgovino, prav posebej pa se zanima za nakup našega lesa za izdelavo smučk.

Tartaglia o Jadranski Straži

Na občnem zboru mestne organizacije JS v Splitu je govoril med drugim tudi predsednik izvršnega odbora JS, ki je poudaril: JS ne pripada nobeni politični stranki, grupi ali pravcu, ideologiji ali orientaciji. Ona ima svojo pomorsko ideologijo in orientacijo. V njo morajo v prvi vrsti vstopati Hrvati, ki naseljujejo nad 90% naše jadranske obale, da s pomočjo te organizacije delajo na ustvaritvi svojih pomorskih ciljev v svojo korist, v korist te obale, teh krajev in tako tudi vse državnosti.

Pravi umetnik tu pa tam podvojni v svojo umetnost, diletant pa jo kraja veruje vanjo.

Rumena sila Daljnega Vzhoda

Velikanske japonske priprave za vojno z Rusijo

Japonska industrija je zadnja leta oživila. Tajnost tega njenega naglega razvoja je treba iskati: 1) v nadaljevanju takozvane »male vojne« na Kitajskem in 2) v mrzličnih pripravah za »veliko vojno« na Daljnem Vzhodu, to je z Rusijo.

Razvoj industrije

Japonska industrija je že leta 1933 dosegla nivo iz leta 1929, to se pravi svoj najvišji razmah pred nastopom svetovne gospodarske krize. Ta intenzivni razvoj se je nadaljeval potem še leta 1934. in 1935. Posebno velik napredek se opaža v metalurgiji, v kemični, tekstilni in strojni industriji. Pri tem je značilno, da se zadnje čase posveča posebna pažnja razvoju produkcije posebnih tehničnih vrst, kar ima za posledico v prvi vrsti naraščanje metalurških podjetij, nadalje električnih peči, central itd. V težki industriji pa se zlasti gleda na čim večjo popolnost pri izdelovanju kompliciranih strojev in mehanizmov. Tako je n. pr. značilen nagel razvoj industrije Diesel-motorjev.

V japonskih tvornicah aeroplanov je posebno narasla produkcija motorjev za avione.

Zelo mnogo je storjeno tudi na polju uvajanja japonske armade v vse tehnične novosti. Ustvarjeni so že popolni kadri pilotov, vozačev tankov in avtomobilov in drugih specialistov. Japonska armada se je v poslednjih petih letih popolnoma spremenila v vsakem pogledu. Danes se zdi zelo verjetno, če rečemo, da je Japonska v primeru skrajne potrebe v stanu postaviti na noge do dva milijona dobro oboroženih vojakov.

„Za vsak slučaj“

Vojaški položaj v bližini sovjetske meje na Daljnem Vzhodu je podan po teh-le momentih: 1. zbiranje japonske armade v pravcu verjetne ofenzive, 2. postopno večanje armade v Mandžuriji in na Koreji, 3. mrzlične priprave operacijskih baz v Mandžuriji in na Koreji, 4. ogromen razvoj vojne industrije in 5. širjenje vojaško-politične propagande med Japonci.

To so podatki v moskovski »Pravdi«. Iz njih vidimo, da sovjetski krogi

AMERIŠKA POLICIJA V OGORČENI BORBI Z ZLOGLASNIM SOVRAZNIKOM DRŽAVE ŠTEV. 1

Danes PREMIERA v kinu SLOGI!

Vse mesto govori o tem

Senzacije in napetosti! Humor in pretresljiva vsebina
V gl. vlogi EDVARD ROBINSON

Predstave v delavnikih ob 16., 19.15 in 21.15 uri
v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Rezerva bakra, cinka in svinca stalno naraščajo. Izredna pažnja pa se posveča produkciji aluminija, ki je potreben za aviacijo. Glede nafte se Japonska ne nahaja v najboljšem položaju, toda tudi tu že pripravlja bogate zaloge, dasi je od 85 do 87% navezana na uvoz. Po najnovšem zakonu imajo vse družbe, ki trgujejo z nafto, dolžnost, da si nabavijo rezervni material za najmanj šest mesecev.

Državni proračun in dolgovi

Vse to ima seveda za posledico čedalje večje naraščanje državnih izdatkov, ki jih je rednim potom čedalje težje kriti. Zato se v zadnjih letih pojavlja nagli porast državnega proračuna kar je v zvezi z vsemi navedenimi vojaškimi pripravami. Japonski državni dolg se je ob koncu leta 1935. napram 1931. podvojil in znaša že 10 milijard jenov.

Vzporedno z razmahom industrije pa naglo napreduje tudi reorganizacija in novo oboroževanje armade. To oboroževanje je bilo v glavnem končano v začetku l. 1936.

Dva milijona vojakov

Ta-le pregled nam nazorno pokaže porast japonske vojaško-tehnične sile:

V petih letih (od 1930 do 1935) je Japonska povečala število topov od 7000 na 10.000, strojnice od 100.000 na 150.000, pušk od 2.500.000 na 3.000.000, aeroplanov od 100 na 6000, tovornih avtomobilov od 300 na 5000, tankov od nič na 1600, oklopnih avtomobilov od nič na 1000 itd.

z največjim zanimanjem zasledujejo razvoj dogodkov na Daljnem Vzhodu in da so o vsem prav dobro informirani. Da se tudi sami intenzivno pripravljajo »za vsak slučaj«, ni treba menda še posebej povdarjati.

Kramerju na sledu

Ljubljana, 3. aprila

Viljemu Kramerju, ki je v ženski bolnišnici streljal na Pančurja ter ga pri tem težko ranil, je ljubljanska policija že ni sledu. Kramer se skriva v ljubljanski okolici ter je tudi govoril z nekim znancem, ki mu je dejal, da mu je žal, ko je streljal na Pančurja, češ da se je samo prenačil.

Najbolj ga je baje razburila opazka sosede bolne Pančurjeve, češ: kako je vse tako početje Kramerja grdo in nespodobno. Namignil je tudi, da se bo sam javil sodišču.

Nov poveljnik kraljeve garde

Beograd, 3. aprila. — Za novega poveljnika kraljeve garde je bil na predlog ministra za vojsko in mornarico postavljen divizijski general Aleksander Stanković, dosedanji poveljnik drinske divizijske oblasti. Za njegovega pomočnika pa je bil imenovan pehotni brigadni general Borislav Golubović, dosedanji poveljnik pehote vrbaske divizijske oblasti.

Romunski kralj v Sofiji

Novo senzacijo v mednarodnem življenju pomeni nedvomno tudi napovedani obisk rumunskega kra-

Beseda dneva

Gorje jim, ki pravijo hudemu dobro in dobremu hudo, ki imajo temo za luč in luč za temo, ki delajo grenko za sladko in sladko za grenko. — Gorje jim, ki so modri v svojih očeh in razumni sami pri sebi!

(Knjiga Izaija proroka, pogl. 5, 20—22.)

Razgovori s čitatelji

V navado ...

Ljubljana, 3. aprila

Na neki dopis o današnjih razmerah:

Prijatelj, vi se čudite, kako vse, kar je slabega, prehaja sčasoma kar nekako v navado in kako ljudje to voljno prenašajo, namesto — itd.

Vidite, to je tisto: v navado prehaja! Ljudje so se na vse že tako privadili, da ne občutijo več tako hudo kakor spočetka. Pa se zdajle spominjamo besed, ki jih je izrekel stari Pašič slovenski deputaciji, ki se je prišla pritožiti zaradi previsokih davkov. Dejal je ta prebrisani, izkušeni, s pravo orientalsko filozofijo prepojeni stari lisjak takole našim gospodom: »Spočetka vas bo bolelo, sčasoma se boste pa na to navadili«. — In je res tudi tako bilo: so prišli še večji davki, smo se navadili, prišli so še večji, in smo se tudi navadili itd. — navadi ni ne konca ne kraja.

Se spominjamo tudi neke fabule, kjer pravi lisjak zajcu, ko ga davi: »Le kriči, se boš že privadil!«

Zdaj pa utegneta poreči, prijatelj, kako modrost ima pa lisjak za sebe? Vam tudi lahko postrežemo z odgovorom:

»Saj je vse samo prehod!« je dejal lisjak, ko so mu potegnili kožo čez ušesa.

Več vam o tej stvari zaenkrat res ne moremo odgovoriti.

Kar pa zadeva tiste bobneče besede, ki se polnijo žnjimi naša neverna ušesa, imajo Nemci tale rek: »Viel Geschrei und wenig Wolle!« (Veliko vpitja, a malo volne.) Po naše pa pravi mo: »Veliko grmenja, pa malo dežja!«

Ali se spominjate na ljubega, dobrega gospoda Lavala? Najlepše besede je govoril in največje kretnje je delal — tik pred padcem.

So taki primeri ...

lja Karola v Sofiji, pri katerem bo prišlo do važnih političnih in gospodarskih razgovorov med Rumunijo in Boglarijo. Obisk rumunskega kralja se napoveduje za konec aprila ali začetek maja. Ni dvoma, da bodo njegovi razgovori še bolj zblížali Bolgarijo z državami Balkanske zveze.

Društvo stanovanjskih najemnikov bo imelo redni občni zbor v nedeljo, 5. t. m. ob 10. uri dopoldne v restavraciji »Novi svet« v Jurčičevi ulici.

Beseda o „zanemarjeni“ Dolenjski

Dolenjska ni pastorka, temveč lepo in brhko slovensko dekle

Novo mesto 3. aprila

Ze v sredo smo na tem mestu izpregovorili o dolenjskem letovišcarstvu, ki vidimo, da je v mnogih krajih v polnem razmahu in je pričakovati letos precej gostov. Pri tem smo opozorili na nekaj nedostatkov, ki še motijo tujsko-prometne prilike na Dolenjskem in so te ugotovitve med Dolenjci naletele na polno odobravanje. Ne moremo pa ob tej priliki ostati dolžni odgovora dolenjskega gostilničarja, ki je našemu poročevalcu poslal dopolnilo v katerem meni, da je ves trud za razmah letovišcarstva zaman, dokler bo naša Dolenjska zanemarjena in zapostavljena.

»Zanemarjena in zapostavljena« — pravijo da je »pastorka Dolenjska«! Ze delj časa sem poslušamo to jadrkovanje. Kar leze in gre, ti skoro z istimi besedami ponavlja to žalostno dolenjsko pesem. Beseda o zanemarjeni in zapostavljeni pastorki je padla v našo javnost, izrekel jo je nekdo, ki je hotel le dobrohotno opozoriti javno upravo na nekaj gospodarskih pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba še odpraviti, da bi pokrajina tem bolj napredovala. Mišljene so bile tu zlasti komunikacije in pomanjkanje elektrike. Pa se je to dobrohotno opozorilo tako nespretno razlagalo in

vidimo, da se še in celo med Dolenjci samimi, da to večno govoričenje o zanemarjeni postavki prilikam, ki so danes v mnogih dolenjskih krajih v zvezi turizma in letovišcarstva, le škoduje.

Dolenjski vsekakor škodljiv refren ponavljajoče se pesmi, ki ni v skladu z resničnostjo! Naj bo že konec teh neupravičenih očitkov. Bodimo si na jasnem in ločimo to namišljeno stanje od resničnosti. Pokrajini res manjka še marsičesa, kar pa v nič manjši meri, samo morda v drugačni obliki, pogrešajo tudi ostali kraji naše banovine ali države. Na drugi strani pa ima Dolenjska mnogo odličnih naravnih pogojev za uveljavljanje, zlasti pa za razmah tujskega prometa. Prav resno javna uprava deluje tudi na pripravah za elektrifikacijo pokrajine — zagotovljeno je, da bo letos zasvetila Dolenjem električna luč — in izboljšuje komunikacije. Zato dolenjski kraji na glaslu ne pridobivajo in odklanjajo škodljivo besedičenje o zanemarjeni postavki.

Tako je in nič drugače! Potrebna je ta ugotovitev tembolj, ker se posamezna dolenjska letovišča pripravljajo z vso vnemo na sezono in naj javnost dobi o tem lepem delu naše zemlje res pravo sliko.

Ze 50 let ne pomnim nič takega je dejal sinoči neki hišnik na promenadi

Ljubljana, 3. aprila

Kakor je Ljubljana tudi mrtvo mesto, se včasih le zgodi kaj takega, kar ljudi vsaj nekoliko razgiblje.

Snoči so ljudje, ki preganjajo krizo in dolgočasje s promenado, nenadoma zaslišali oretresljive ženske klice:

„Na pomoč!“

Pa nikar ne mislite, da je kje gorelo. Le v pritličju neke hiše je stala, oziroma šepela ljubka mlada dama in obupno prosila pomoči. Znotranje okno je odprla, zunanje pa ni mogla več, ampak je razbila šipe in se pri tem seveda obrezala, tako da je pri vsej ceremoniji res dobesedno

tekla kri.

Reševalcev je seveda takoj bilo na pretek. Zastaven kuhar je dvignil damo raz okno in jo nestrpno vpraševal, kaj se ji je zgodilo.

„Ves dan me zalezuje“

Gospodična je povedala, da jo ves dan zalezuje neki plavalasec. Takoj sta prišla na kraj razburjenja dva ve-

stna stražnika, ki sta zaprla in zastražila hišna vrata, da ni nihče mogel niti noter niti ven. Moški smo se radovedno spogledavali, a sreča nam je bila naklonjena in ni bilo med nami nobenega plavalasca. Stražnik je kazal dami zdaj na tega, zdaj na onega, a gospodična je dosledno odgovarjala:

„Nobeden ni pravi“

Nazadnje se je vzle kriku in krvi jel razlegati po dvorišču prešeren smeh, ker se je izkazalo, da živi plavalasi preganjalec dekliške časti samo v domišljiji razburjene dame. Stari hišnik se je popraskal po temenu in se odkašljaj, češ: »Ze petdeset let živim tukaj, pa še ne pomnim kaj takega«.

Popraskal se je tudi reporter, češ: »Pa je le dobro, da gre človek tu in tam malo na promenado«.

Ker ima dobre živce, mu kljub razburljivemu prizoru ni bilo treba v posteljo, ampak je lepo sedel in napisal to svojo skromno poročilo.

Velika nesreča pri gradaškem mostu v Trnovem

Ljubljana, 3. aprila.

Davi, ko so bili prvi delavci pri regulacijskih delih v Ljubljani že na delu, so opazili, da je most na Gradaščici ob levji strani dobil v temelju nevarne razpoke. Posledica je to razkopavajoče Gradaščice. Ves sosednji velikanški opornik je vsled tega dobil velike špranje in razpoke, tako da bo treba najbrž ta betonski sklad v celoti podreti in na novo betonirati.

Ljudje zmajujejo z glavo. Škoda je ogromna in sega v stotisoče dinarjev. Koga zadene krivda, bo

odločila komisija. Most je za promet zaprt.

Marija Lapova

Kamnik, 3. aprila

Včeraj je v Kamniku po kratki pljučnici umrla ga, Marija Lapova roj. Gerčarjeva, ki smo njenega po Ljubljani in Gorenjski, a tudi po drugih krajih kot izvrstnega vrtnarja slovečega moža pokopali šele pred pol leta. Od neprestanega težkega dela vse življenje se je izrabilo njeno tako krepko telo, da je pljučnica imela lahko delo s 74 let staro mamo, saj sta s svojimi enako delovnim in pod-

PROŠEK

desetletni, najboljše vrste, dobite pri stari vinski tvrdki

PERO KOLIĆ — DUBROVNIK

OSNOVANI LETA 1877

kakor tudi vse ostale vrste namiznih in desertnih vin.

SKLADISCA: Beograd — Zagreb — Praha. CENE SOLIDNE.

Na zahtevo brezplačni vzorci.

jetnim možem iz najmanjših pričetkov ustvarila veliko in po pravici ugledno vrtnarsko podjetje in vzgojila 4 hčerke ter 4 sinove; Toneta, ki nam kot upravnik mestnih nasadov lepša in dela prijetno Ljubljano, trgovca Lojzeta, Gusteljna, ki ima cvetočo vrtnarijo v Kranju in Ceneta, ki je po očetu prevzel dom in vrtnarijo v Kamniku. Po načelih poštenja svojih staršev streme vsi trije vrtnarji uspešno za tem, da še povečajo sloves Lapovega imena, a že odrasle hčere posnemajo zgledne lastnosti svoje matere. Izredno inteligentna je bila, a njena skrb za veliko družino in ljubke vnučke, prav tako pa njena dobrota in radodarnost za vsakogar, ki je stopil v njeno gostoljubno hišo, so dosegale največjo požrtvovalnost in izžarevale vso gorečo ljubezen njenega resnično zlatega srca do bližnjega. Splošno spoštovano Lapovo mammo spremimo v soboto ob 15. s Sutne na sončne Zale v Kamniku, Predobri materi in vzorni gospodinjji najlepši spomin, njeni ugledni družini pa najiskrenejše sožalje!

Evgenija Hribar, roj. Šumi

Ljubljana, 3. aprila.

Danes je umrla po dolgi ter mučni bolezniti soproga pokojnega industrijalca in mati znanih gospodarstvenikov ga, Evgenija Hribarjeva rojena Šumj. Pokojna je dosegla lepo starost 60 let, vendar je zadnje čase bolehal, podvrgla se je tudi operaciji, katera ji pa ni mogla več rešiti življenja. Mater objokuje dvanaest še živih otrok. Pogreb pokojnice bo v nedeljo ob 16. uri iz Zaloške ceste 14.

Bomba v skalovju

Ig, 3. aprila.

Kovaški pomočnik Anton Trlep z Iga je nedaleč od Podgozda pri Igu našel med skalovjem precej veliko bombo. Nič hudega sluteč jo je nesel domov ter jo shranil v kovačiji. Šele ko so ga ljudje opozorili na nevarnost, se je zbal ter jo odnesel na orožniško postajo na Igu, kjer je komandir odredil vse potrebno, da se bomba uniči. Na bližnjem griču so zakurili in jo vrgli v ogenj. Po 10 minutah se je s silnim pokom razletela.

Bomba izvira še iz zadnjih vojaških vaj. Polnjena je bila z ekrazitom. Že večkrat so jo iskali, a vselej zaman. Šele slepo naključje jo je našlo in je s tem odstranjena velika nevarnost.

Iz dimnika je izginilo meso

Ig, 3. aprila.

Ondan dopoldne se je javil na orožniški postaji na Igu posestnik Franc Repar iz Iške Loke ter povedal, da mu je neznan tat ponoči odnesel iz sušilnice meso celega prašiča.

Po opisu je tat bil dobro informiran o domačih razmerah. Hotel se je menda preskrbeti za velikonočne praznike, ko je tvegati drzni korak. Če ga marljiv izanški orožnik prej ne izsleda, mu res ne bo sile.

Iz Kranja

Lepi, veliki in s povdarkom sokolskega značaja označeni lepaki širom Gorenjske naznanjajo, da bo v nedeljo dne 5. t. m. ob 16. uri v Narodnem domu v Kranju koncert sokolske župe, kakor smo že javili. Koncert, ki je deloma posvečen spomenu D. Jenka, bo nudil letos nekaj novega v tem, da bo sodelovala godba I. planskega puka iz Skofje Loke s samostojno točko A. Biničkoga »Iz mog zavičaja« in pri skupnih točkah s sokolskimi orkestri. Združeni moški zbori pojejo D. Jenkovi »Bože pravde« in »Molitev«, godbe izvajajo D. Jenkovi »Kosovo«, združeni mešani zbori in orkestri pa D. Jenkovi »Vračar«. Posamezni zbori izvajajo skupno 21 pesmi. Za posameznimi zbori pride E. Adamičeva »Budnica«, ki je že lani zbudila burno odobravanje. Izvajali jo bodo mešani, moški in ženski zbori in orkestri. Koncert zaključijo sokolska himna. Posebno opozarjamo na to da bo koncert oddajala ljubljanska radio postaja. Konec bo gotovo najkasneje ob pol 19. in bo še dosti časa za vrnitev z večernimi vlaki. Povrnite sestram in bratom, ki hodre in bude narod s pesmijo in glasbo v obilnim obiskom veliki trud in ljubezen ki ju posvečajo plemenitemu delu. V nedeljo v Kranj, ali pa k radijskim aparatom, to je samo enkrat v letu!

— Zveza za tujski promet sporoča sledeče prometne vesti: Odobrena je polovična vožnja po naših železnicah delegatom obiasnih Kola jahača in podobnih ustanov, ki se udeležujejo svoje skupščine v Beogradu 5. IV. Popust velja od 3. do 7. aprila. Sporoča se, da je v prometu od 1. aprila do 31. junija restavracijski voz na progi Zagreb gl. l. o. l. — Vrhovine, Pivtička jezera, kateri vozi od I. VII. do 15. IX. tudi do Splita in obratno.

— Tiskarski škrat očividno simpatizira z veseljaki z meje, ker nam je v včerajšnjem opisu njih življenja doma in nezgode pri sodišču odgriznil konec. Iz onih krajev nam namreč z vseh strani telefonirajo, kako je dobrotoljni Mačkovšek pri sodišču »prišel skozi«, zato pa moramo povedati, da se mu to pot ni posrečilo izmuniti strogim varuhom zakona, kakor se zna varuhom meje. Brezpogojno bo namreč moral 20 dni sedeti v zaporu, plačati 120 Din globe in še 500 Din povprečnine. Gotovo so pozabili vpoštovati njegovo pekočo žejo, ki bo z njo poostrena kazen in zabeljen ridočet. Vsi so obsodbo sprejeli, edino preglednik France si je pridržal premislek.

Maribor

m— Narodno gledališče. Sobota, 4. aprila ob 20. uri: »Siromakovo jagnje«. Znižane cene. — Nedelja, 5. aprila ob 15. uri: »Princezka in pastirček«. Znižane cene.

m— Dohodki carinarnice. V mesecu marcu so znašali dohodki mariborske glavne carinarnice 6.135.204 dinarjev in sicer na uvozu 6.112.686 dinarjev, na izvoz pa 22.518 dinarjev.

m— Gostovanje cirkusa Rebernigg bo ob velikonočnih praznikih v Mariboru. Imenovani cirkus je največji v Avstriji in med najboljšimi v Evropi. Trenutno gostuje v Gradcu.

m— Konja in voz so te dni ukradli posestniki Ani Faktorjevi v Studencih. Zanimivo je, da je konja in voz spravil pri gornji posestnici znani vlomilec Friderik Prah, ki so ga aretirali šele pred kratkim in ki je oboje najbrže kje ukradel. Tatovi pa niso imeli sreče, ker so jih studeniški orožniki že dobili. Pojasnjeno je, da so bili na delu Prahovi kompanjoni.

m— Dr. Aljehin bo igral v Mariboru. Mariborski šahovski klub je sprejel ponudbo bivšega šahovskega svetovnega prvaka dr. Aljehina ter se bo vršila simulanka proti 40 šahistom predvidoma 22. oz. 25. aprila. Stroški prijave so Din 20 (dijaki Din 10). Prijavo je oddati v kavarni »Central«.

m— Ponoven uspeh Zlate Gjungjenac. V četrtek zvečer je že drugič gostovala v vlogi Madelaine v »Plesu v Savoyu« primadona ljubljanske opere ga. Zlata Gjungjenac. Pred nabito polnim gledališčem je doživela ponoven uspeh ter je bila deležna obilo odobranja ter lepega cvetja.

m— Kino. Grajski: Senzacionalen kriminalni film »Duše pod bičem«. — Union: Veličastno filmsko delo »Carški sel« z Adolfom Wohlbrückom.

m— Mariborske naročnike »Glasa naroda« vljudno prosimo, da že ob prvem obisku pravnažno naročnino našemu zastopniku g. Vrbnjaku, ki je edini upravičen sprejemati naročnino. S tem mu prihranite obilo dela, sebi pa zagotovite redno prejemanje lista. Priporočajte naš list svojim znancem in prijateljem!

Celje

c— Gledališče: V torek, 7. aprila bo zopet gostovanje ljubljanske drame s komedijo v treh dejanjih »Družinski oče« od John Galsworthyja. Vprizoritev bo ob 20. uri zvečer za abonma. Drugi pa dobijo vstopnice v trafiki Frajle.

c— Umrl je v celjski bolnišnici v sredo ob 14.45 Kandrič Matko, sreski načelnik v Gornjem gradu. Kandrič je bil rojen 16. 9. 1886. v Veliki Nedelji, srez Ptuj, kamor je bil pripeljan večeraj ob 17. izpred sreskega načelstva v Celju. Pogreb bo danes, N. v m. p.!

c— S sekiro go glavi, levi roki in desni nogi je v noči od 1. na 2. aprila v Kranjčah pri št. Jurju ob j. ž. tačča Marija Dobovišek obdelala v prepiru 37-letnega posestnika Antona Rozmana. Prizadela mu je prav nevarne poškodbe, zlasti je v nevarnosti desno oko.

c— Rudniški paznik Stanko Jež v Zabukovci je pri delu po nesreči udaril z železnim drogrom v torek ob 19.30 32-letnega Cilenška Leopolda po desni roki tako, da mu je zdrobil kost v zapestju, zmečkal mu je tudi meziniec, katerega so mu v celjski bolnici morali odrezati.

Čudni obiskovalci kina

Vsak po svojih močeh

Ljubljana, 2. aprila.

Film in moralna sramežljivost

Reči je treba, da je kino postal v našem družabnem življenju malone nepogrešljiva institucija. S svojimi čari privabi ne le bogatega, marveč tudi revnega. Sleherni podleže njegovi vablivi moči, pa bodisi da je celo moralen filister, ki sicer v javnosti zabavlja čez film, zvečer pa si silno prizadeva, da čim bolj neopazno smukne v kino zlasti če igrajo kaj »zaljubljenega« in mu to »zaljubljenega« nekoliko podraži okorele živce. Tudi se včasih zgodi, da strogo moralno časopisje dvigne svoj obtožujoči glas proti filmski nevarnosti, vendar pa pazljivo reporterjevo oko kaj čisto ujame prav dotične gospode, ki sramežljivo smuknejo v kino. Je pač križ na tem svetu: moralno oporečne stvari vedno mičejo, celo tistega, ki najhujše grmi proti njim.

Kino publika: revna, bogata i. t. d.

Film si je tekom svojega obstoja ustvaril svoj krog prijateljev in obiskovalcev. Negovi suggestivni sili se ni moči upirati. Vse vrste obiskovalcev ima: revne, bogate, redne, izredne, slučajnostne itd. V dobi zamrznjenega denarna in gospodarske stiske pa je dobil še prav posebno sorto obiskovalcev ki sicer v kino ne hodijo, pa film vendarle gledajo. Kdo bi jim zameril? Vsakdo ima pravico do užitka. Če ga ne utegne plačati, si ga pač pribori kakor ve in zna.

Nove kino-predstave

Filmske predstave so navadno zvečer, in v temi. Ti neznan obiskovalci pa na to nič ne dajo. Zanje igra film podnevi, zjutraj, opoldne, kadarkoli, samo da je dovolj svetlobe božjega solnca ali pa uhčnih obločnic. Te kino-predstave vidiš kjerkoli, n. pr. ob vhodu v Gajevo ulico poleg table, na kateri je nalepljen »Glas naroda«, ki ga vsak dan bere na stotine ljudi. Tu so ob »Glasu naroda« tudi tri izložbena reklamna okna za kino predstave. Praviloma in »oficijelno« so ta okna zavojlo reklame. Mične podobe naj bi privabile publiko v kino. To drži, toda ne za vse kino-obiskovalce. Mnogi so si iz tega sami naredili kino. V težkem gospodarskem položaju moraš biti, brezposeln, moraš biti in brez ficka v žepu in pa še, kar je poglavito — nekoliko fantazije moraš imeti, pa lahko postaneš tak neznan kino obiskovalec.

Neznani film o ljubezni

Gneča okoli teh reklamnih oken ni samo zavojlo reklame. Kar pojdite med ljudi, ki se tam gnetejo, pa boste čuli.

— Ja, saj bi šel tako neznanško rad v kino, pa ne morem. Še počenega ni v žepu. Vse prijatelje sem že oblezel. Vsi so že moji upniki. Zdaj je konec. Zdaj ne morem več v kino. Film pa moram klub temu videti. Torej začnimo predstavo. Glavni igralec in igralka sta tale dva. Na le-

paku piše, da je to ljubavna drama. Po različnih težavah se bosta naposled oba znašla v objemu, ki je navadno vedno zaključna podoba ljubavnih filmov. Kar pa je vmes, to si pač moramo sami sestaviti, prijatelji, ki nimamo denarja za v kino. Stvar ne bo tako težavna. Malo fantazije je treba. In to imamo. Poleg tega pa smo videli že nešteto filmov. In navadno je film pač film. Torej, zdaj se lepo postavimo pred podobe in sestavljajmo. Zdaj smo v kinu. Zdaj gledamo — v fantaziji — kako sta si razodela srčna čuvstva, kako je nato prišlo nekaj nenavadnega vmes in tu

Monarhija ali republika?

Premiera »Juarez in Maksimilijan«

Ljubljana, 3. aprila.

Za prvi april zvečer je ljubljanska drama pripravila občinstvu francosko Werfina zgodovinsko dramo »Juarez in Maksimilijan«. O zgodovinski snovi, ki jo drama obravnava na sila spreten način, vedo še marsikaj povedati naši slovenski očanci, a tudi mlajši generaciji je snov znana iz srednješolske zgodovine. Okoli Maksimilijana, nesrečnega mehikanskega cesarja, se je podobno kot okoli pogumnega Tirolca Andreja Hoferja spletla mistična ljudska podoba. Preprosto ljudstvo pa najbolj pozna ta dva moža in njuno tragično usodo iz popularnih knjižic ki jih je svojčas izdajal v Ljubljani podjetni knjigar Turk.

Iz te zgodovinske snovi je Werf izčrpal najznačilnejša mesta in jih povezal v psihološke zapletljave, ki se mjno morajo zaključiti s tragičnim konfliktom. Ob gonilnih peresih, ki ženejo in razvijajo dramo v idejnem oziru do konflikta, bi bilo vredno se delj časa pomuditi, kajti čez takratno absolutistično pojmovanje države segajo v našo dobo. Kolikor je treba dramati v idejnem oziru prigovarjati, toliko je treba na drugi strani reči, da so posamezni liki in usode odlično izdelani. In prav tako odlično so te posamezne vloge rešili tudi igravci in režiser sam.

»Živela republika!«

V tem duhu, ki kaže mehško svobodoljubnost in pripadnost k ljudskosti, začne drama svojo pot. V to ljudsko razpoloženje pa segajo iz Evrope čez morje spletkarske lovke evropskih monarhov, ki ta čas absolutistično barantačo z narodni ljudstvi in na desno in levo skušajo pridobiti teritorialni ugled, da bi s tem pred demokratično se prebujajočim ljudstvom opravičili svoje samodržko postojanje. Režiser in inscenator inž. arh. Bojan Stupica je v uvodni sceni pričaral marsikomu pred očmi podobo in milje, ki mu je lebdel pred očmi, ko je v svojih mladih letih prebiral »Indijanarce«. Mehika — dežela rdečega plemena, ki umira

ločilo ali pa jima postavilo velike zapreke. Toda ljubezen vse premagala. In tako sta tudi naša junaka srečno prispela v varen srčni pristan in z objemom zaključujemo današnji film. Čez tri dni pa bodo v izložbenem reklamnem oknu že nove podobe. Dotlej pa bomo spet premišljevali o svojih usodi, o brezposelnosti, politiki itd.

Kino in kruh

Take neznane kino publike je v Ljubljani precej, ali z drugimi besedami, precej je ljudi, ki nimajo ne za vsakdanji kruh, ne za kino. Položaj je treba namreč razumeti: nekateri ljudje so postali tako navezani na kino da to vprašanje postavljajo skupno z vprašanjem vsakdanjega kruha.

in izginja v pohlepu drugih plemen, ki pa vendar čez nad vse svojo svobodo.

Maksimilijan v Mehiki

Probujujoči se ljudski svobodi v ameriških državah je bilo treba najti protiutež, kajti takratna evropska politika razen pojma politični prestrži nj poznala ničesar. Žrtve teh spretno skovanih uzurpatorskih načrtov evropske politike je postal avstrijski nadvojvoda Maksimilijan. Zanj so se skrili vsi, ki so takozvano mehško spletko skovali, zlasti pa francoski Louis Napoleon, ki je podjetje podprl s svojo vojsko. Republiška miselnost mehškega ljudstva se je ob prihodu Maksimilijana in njegove žene Charlotte »potuhnila«. Mehški »ljudski predstavniki«, takozvani »cvet naroda« se je z nadškofom vred poklonil in si obetal v varnem kralju cesarja brezskrbno življenje in družabni ugled. Uporniki in republikanci so kot skrajna levica pobegnili k mejani. Predsednik republike Juarez celo čez mejo v demokratično Zdrugo ženo države

»Živela monarhija!«

Ta klic je donel pred okni cesarske palače, vendar pa cesarju Maksimilijanu kot idealizirani dobrotli in »demokratičnemu« monarhu ni mogel vrniti duševnega ravnovesja. Neprestano je kolebal med svojo že nekoliko sentimentalno naravo in spletkami iz Evrope in iz krogov svojih svetovalec. Krvavi dekret, ki ga je naposled podpisal, je bil n smrtna obsodba. V ozadju je grozeče lebdel utelešeni ideal mehškega ljudstva, predsednik Juarez Gverilska vojna je republikancem z vsakim dnem prinašala večje žunage. Zaman je bilo potovanje cesarice v Evropo. Louis Napoleon je ni uslišal. Franc Jožef Avstrijski ji je zaprl vrata, papež Pij IX. je preslišal njen krik po pomoči. Maksimilijan je ostal sam. Spletkarski in častihlepi dvorniki in svetovalci pa so kovali na obe strani: za monarhijo in republiko. Nadškof je obema nudil v isti čas svojo roko.

Maksimiljanov padec — Živela republika!

V komaj dveh letih se je odigrala vsa drama, ki jo je moči imenovati tragično politično farsso. Dve leti je bil Maksimiljan kot navadni eksponent tuje grabeljive politike mučen boj med samim seboj in razmerami. Njegova zaverovanost v dobroto tega sveta ni računala z realnostjo. Še v zadnjem trenutku, ko so mu bila odprta vrata, da se z begom v Evropo reši, se ni mogel odločiti in je končno padel kot žrtev evropske politične spletke, ki jo

je z njegovo smrtjo likvidirala mehiška demokratičnost.

Ljubljanska drama je razgibano delo samostojno predstavila in se je z njim ves dramski ansambl odlično postavil. Centralni lik Maksimiljana, je idealno zanimal Levar, častihlepno in v zmago zaverovano cesarico pa Saričeva. Ostale osebe, generale, svetnike, ministre itd. pa so prepričevalno izdelali ostali člani drame. Režija Stupice je bila vseskozi prepričevalna in je zlasti tenhično problem drame uspešno rešila. Publika je delo simpatično sprejela.

Dve ali ena?

Dvojčici, ki se čutita kot eno samo bitje

Davčna uprava v Washingtonu je v veliki zadregi. Pa ne morda zaradi krize v Evropi ali zaradi japonskega dumpinga, temveč zaradi obeh sester Hilton, ki sta dvojčka in ob bokih zrasli. Zaradi teh dveh je nastalo zanimivo vprašanje: kako je treba obdavčiti dve osebi, ki sta prav za prav eno.

Sestri Dezi in Violeta Hilton potujeta od mesta do mesta ter se kažeta ameriški publiki, ki je željna vsake senzacije. Na ta način si služita kruh. To je njun poklic. In zaradi tega ju je treba obdavčiti. V Ameriki jima pravijo »ameriška siamska dvojčka«. Obe sta zelo lepi, zato so njune predstave vedno dobro obiskane ter njuni dohodki precejšnji.

Dve, ki nista dve.

Davčna uprava v Washingtonu ju je obdavčila vsako posebej, ka-

kor, da bi bili dve osebi. Sestri Hilton sta se pa pritožili, češ, da sta ena oseba. Z zdravniškimi izpričevanji sta dokazali, da sta prav za prav en človek, kajti niti z operacijo ju ne morejo ločiti, ker imata nekateri organe skupne. V Ameriki namreč obremenjujejo z mnogo večjimi davki dve osebi, ki imata na primer 350 dolarjev dohodkov, kakor eno osebo, ki ima 700 dolarjev dohodkov.

Borba sester Hilton z davčno upravo seveda ni ostala tajna. Sestri sta svoje križe in težave zaupali novinarjem. Neki novinar je ob tej priliki imel daljši razgovor z zraslimi sestrama.

Novinarji so vmes

Predvsem je novinar ugotovil, da sta obe enako lepi in ljubezni- vi, Dezi je pa vendarle nekoliko

bolj zgovorna kakor Violeta. Dezi je pripovedovala:

— Kakor siamska dvojčka potrebujeva tudi midve reklame, ker od tega živiva, da se kaževa ljudem. Ne potrebujeva pa skandalov, ki sva jih pa kljub temu imele. Nedavno naju je ovadila žena najinega manažerja, da imava z njim prepovedano ljubezensko razmerje. Tožila sva ljubosumno ženo in izgubili sva s tem manažerjo, ki je bil odličen možakar, toda proces sva dobili. Žena je bila zaradi klevete obsojena.

In ljubezen?

Violeta je pa pripovedovala:

— Obe sva prav za prav eno bitje. Če se Dezi opeče na primer

v prst, čutim tudi jaz v prstu bolečine. Če Dezi poljubi, čutim tudi jaz vso toplino in prijetnost poljuba. Kar v strahu sem, če pomislim, kaj bi bilo, če bi katera od naju izvršila dejanje, ki je po zakonu kaznivo. Kdo ve, kako bi se odločilo sodišče. Ali bi obsodili tudi nedolžno?

— Sicer sta pa dvojčici zelo srečni. Obe pravita, da si ne moreta misliti življenja druga brez druge.

— Kako je pa z ljubeznijo? je vprašal še morda preveč radovedni novinar.

Sestri Hilton sta se poredno nasmejali, češ da na taka vprašanja ne moreta odgovarjati.

Slovenska kultura v Beogradu

Živahno kulturno delovanje slovenskega življa u naši prestolici

Beograd, v aprilu.

Komaj pred nekaj meseci ustanovljeno »Društvo Slovencev v Beogradu« je pod vodstvom agilnega predsednika dr. Vinka Zorca razvilo izredno delavnost. S svojimi prireditvami si je pridobilo na mah simpatije vsega našega tukajšnjega življa, ki se z veseljem odziva povabilo na skrbno pripravljene društvene nastope. V zadnjem mesecu je »Društvo Slovencev v Beogradu« priredilo zopet dvoje prijetnih večerov: Gregorčičev večer in svečano akademijo s plesom.

Gregorčičev večer se je vršil v dvorani Ruskega doma v ulici kraljice Natalije 14. marca. Program akademije je bil bogat in srečno izbran, pogrešali smo le pesmi, ki so jih po Gregorčičevem besedilu uglasbili mnogi naši odlični komponisti. Poleg recitacij in deklamacij je bilo na programu tudi predavanje pisatelja o Gregorčiču in njegovem pesniškem vstvarjanju Slavka Savinška. Predavatelj je prikazal lik goriškega slavčka nazorno in hkrati predočil dobo, v kateri je Gregorčič živel in trpel. Ob koncu je godalni kvartet gg. Udoviča, Rožmana, Savinška in Peruška izvajal štiri sonatine J. Reicheja. Prosvetni odsek »Društva Slovencev v Beogradu«, ki ga vodi g. Slavko Savinšek, je s tem večerom zaključil svoje prosvetne večere za to sezono in se tako na dostojen način oddolžil spominu Ivana Cankarja, Antona Aškercera in Simona Gregorčiča.

Slovenski akademiki, ki so se organizirali kot akademska sekcija v »Društvo Slovencev v Beogradu«, so priredili v soboto 21. marca svečano akademijo pod pokroviteljstvom kraljeviča Andreja in častnega damskega komiteja v dvorani »Privrednika« v Krunski ulici. Svečane akademije so se udeležili odlični predstavniki slovenskega življa v naši prestolnici. Na akademiji so sodelovali vokalni oktet akademskega pevskega zbora iz Ljubljane, operna pevka gđe. Anita Meze, prof. Srečko Komar, godalni kvartet, violinist Lojze Štrancar in člani akademskega odseka, ki so nastopili v zborni deklamaciji Levstikovega: Ubežnega kralja. Uvodoma je predočil težave slovenskih akademikov, ki študirajo v Beogradu, načelnik akademske sekcije g. Jože Benigar. Po

akademiji se je razvila animirana zabava s plesom.

V torek, 24. marca je predvajala podružnica turistovskega kluba »Skala« z Jesenic v dvorani Kolarčeve narodne univerze naš grandiozni film iz turistovskega življenja v triglavskih Alpah »Triglavske strmine«. Na programu je bilo tudi skioptično predavanje g. Evgena Lovšina iz Ljubljane o Triglavu. Tudi te prireditve so se udeležili beograjski Slovenci v velikem številu. Film pa je privabil tudi veliko srbske publike, ki se v zadnjem času vsestransko zanima za turizem in zimski sport.

Dramski odsek »Društva Slovencev v Beogradu« se skrbno pripravlja za Lipahovo komedijo »Glavni dobitek«, ki jo bodo uprizorili v soboto, 4. aprila v dvorani Ruskega doma.

Redni občni zbor »Društva Slovencev v Beogradu« bo 25. aprila.

Sovražnik države št. 1 v filmu

Kino Sloga predvaja danes izredno napet senzacionalen film »Vse mesto govori o tem«. Premiera tega velikega filma je vzbudila vse povsod ogromno zanimanja, kajti iz njega dobimo vpogled v razmere ameriškega podzemlja. Glavno vlogo — kralja gangsterjev igra sloviti igravec Edvard Robinson. In sicer v dvojni vlogi, kar je tembolj interesantno. Film ima poleg senzacionalne note tudi druge, med njimi pa globoke in pretresljive momente in mnogo zdravega humorja. Kot izpremembo večnih operet in šaloiger bo ta film vsakomur dobrodošel, zlasti tistim, ki si žele močne in napete vsebine v filmu. Priporočamo ga pa toplo v orelu v kinu Slogi.

Anekdota

Francoski kralj Ludvik XIII. je imel tajnika, ki mu je vse zaupal. Tajnik je bil tudi človek, ki mu je kralj venomer tarnal o svojih sitnostih s kardinalom Rišeljejem. Tajnik se pa menda ni hotel zameriti mogočnemu kardinalu, ter je na vse kraljeve pritožbe samo mignil z rameni. Kralja je tajnikovo vedenje nekoč tako razburilo, da je v veliki dvorani pred vso družbo nahrnil nekega generala, ki je majal z ramo: Vi ste kakor moj tajnik, ki ima jezik na rami.

Iz volilne propagande v Nemčiji: Hitler in vojni minister, generalpolkovnik von Blomberg v Kölnu

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

82

»Tega tudi ne vem. Toda baje ne bo to navaden nasprotnik — uporabiti bomo morali topove.«

Krimarju so zažarele oči.

»Ah, taka sprememba nie bo močno razeslila. He to bomo zaplesali!«

»Bom! — Zvečer naj te kdo zamenja pri krmilu in pridi k meni v kajoto. Bova izpila kozarček vina — našel sem pravo dobrega.«

»Hvala, kapitan. Prišli bomo na vaše zdravlje in na zdravje tistih dvajsetih — kaj ne?« je zvito »zika« krimar.

»Vedno in nato nič dea.«

KJE JE TEROR?

Proti večeru naslednjega dne je prispela »Nimfa« k ustju reke Tay.

Tereza je nastanila nekaj mornarjev v bližnji vaški krčmi, sama se je z Manuelo in sobarico zopet naselila v tisti vili, ki jo je že svojčas imela v našem in od koder je bil Jack odpeljal Manuelo.

Manuela je vsa vztrepetala, ko je zagledala viho, v kateri jo je bila doletela nesreča.

Še zdaj ji je bil pred očmi tisti strašni trenotek, ko je Jack stal poleg njene postelje. Kljub temu pa se je vseeno strinjala z mnenjem svoje prijateljice, da bodo tu najbolj varne, ker Jack ne bo niti stulil, da so bile toliko predrzne in se zopet naselile prav tam, kjer jih je bil že enkrat založil.

Da bi se izognila vsaki nevarnosti, da bi okoliški plemiči zvedeli, da je zopet prišla v te kraje je sklenila, da se ne bo nikjer pokazala.

Na Terezino veliko začudenje pa se je že drugi dan navsezgodaj pojavila — Maggy.

V strahu za Jackovo življenje se je Maggy odpeljala na Škotsko da ga na kakršenkoli način posvari in reši. Nemalo pa se je prestrašila, ko ni nikjer mogla najti »Terorja«.

Čim je zvedela za Terezino prihod, jo je takoj obiskala in povedala, da »Terorja« ni in ni.

Razveselila se je, videč, da Tereza ni več na »Nimfi« in je sklenila, storiti vse, kar bi le mogla, samo, da se Tereza ne vrne na jahto. Dokler je Tereza na kopnem, ni za Terorja in Jacka nobene neposredne nevarnosti...

Seveda se je dobro zavedala, da to ne pojde tako lahko.

Maggy je bila sama. Njena nasprotnica pa je bila ženska, ki se ni ustrašila pred ničemer, odločena za borbo na življenje in smrt.

Pa tudi sobarica je bila nasprotnica, s katero je bilo treba računati.

S silo torej Maggy ne bi mogla prepričati, da se ne bi Tereza, Manuela in sobarica vrnile na jahto, o tem si je bila na jasnem. Poslužiti se je torej morala zvijače in pretvarjanja.

Toda Maggy je upala na nekaj drugega.

Prepričana je bila, da se bo Jack vsak čas pojavil na Škotskem. In tedaj ga bo Tereza, zaslepljena od strasti in sovraštva, napadla.

Če ga pa ona, Maggy, obvaruje pred tem napadom, potem bo mnogo pridobila — mogoče bo celo iz te borbe izšla kot zmagovalka — — —

S takšnimi upi v srcu, je zdaj hrepeneje čakala »Terorja«...

Naslednji dan so Tereza, Manuela in Maggy sedele v salonu in se razgovarjale. Vse tri so nestrpno pričakovale sobarico, katero je Tereza poslala, da poizve, kam se je skrila — Ela.

Predno je namreč Tereza odpotovala z »Nimfo« na Škotsko, je bila sporočila Eli, da je Jack zvedel, da ona še živi in da jo sedaj išče — da je mogoče že na poti na Škotsko.

To pismo je ubogo Elo tako prestrašilo in zbegalo, da je še tisto noč pobegnila iz svojega gradiča. S starim Samsonom in njegovo ženo je odšla v Ravenswood — star, napol razpadel grad, nedaleč od njenega posestva, vendar pa dobro skrit med gorami. Tu je upala, da bo varna in da je Jack — njen, še vedno vroče ljubljeni William! — ne bo našel.

Toda ubogo dekletce ne bo dolgo uživalo tož zaželjenega miru — zvita Terezina sobarica jo bo kaj kmalu izvohala...

Ko se je nestrpno pričakovana sobarica vrnila, je potrdila, da je Ela res pobegnila, da pa je tudi zvedela, kje se najbrže skriva. Opazovala je namreč upravitelja Elinega posestva, kako je na skrivaj odnesel neko košaro v razvalino Ravenswood.

»Ali si zvedela, v katero luknjo se je skrila?« je vprašala Tereza »Saj to so prastare razvaline, človek se tam izgubi ko miš!«

»Tega nisem mogla dognati, gospodična«, je odgovorila sobarica. »Čeprav sem tam vse pregledala, vendar nisem našla prostora, kjer bi se dalo prebivati. Vseeno sem pa trdno prepričana, da so v tej razvalini taki prostori, le da jih nisem mogla najti.«

»Seveda bodo. Jo bomo že našli!« je dejala nato. »Zdaj sem se dokončno odločila, da ju ugrabim in jo odpeljem na svojo ladjo!«

Pri teh besedah se je Maggy zdrznila in vročično vprašala:

»Zakaj pa hočete storiti to?«

»To vam bo pokazala bodočino, gospodična Burke. Zame je glavno to, da je Ela v mojih rokah, dokler ne izvedem svojega načrta, kasneje pa...«

pri teh besedah je nenadno umolknila in pomenljivo pogledala Maggy.

Maggy ni na to ničesar odgovorila. Sedaj je dobro vedela, kaj čaka Elo, vendar pa se ni pri tem čutila prav nič krive in prizadete — saj njena glavna naloga je bila premagati Terezo in si pridobiti Jackovo ljubezen...

Prihodnji dan se je Terezi posrečilo iztahniti Eline bivališče in kljub Samsonovem ugovorjanju priti do nje.

Zdaj je mirno in ponosno stala pred prepadenim dekletom, ki je plaho zrla v žensko, ki ji je prizadela toliko gorja.

»Kaj hočete od mene? Kaj mi hočete povedati?« je končno z

drhtečim glasom spregovorila Ela.

»Nič dobrega«, je hladno odgovorila Tereza. »Vi dobro veste, da se pred tistim človekom s krinko ne more ničesar prikriti. — Zvedel je, da ste tu!«

»On — on ve — da sem tu — v Ravenswoodu?«

»Da. Srečno naključje je naneslo, da dosedaj še ni našel vhoda v vaše pribežališče. Toda že nekajkrat je prišel sem in prepričana sem, da bo kmalu našel pot k vam...«

»Ne, ne!« je kriknila Ela. »Nočem ga več videti — rajši umrem — samo ne videti ga!«

Tereza je samo skomignila z rameni in malomarno odgovorila: »Tu, na Škotskem, se ne morete skriti pred njim, gospodična Morris.«

»O, morem — pobegniti bom v gore in se skrila v kako votlino.«

»Vse to bo zaman — on vas bo vseeno našel!«

Ela si je z rokami zakrila obraz in zahtela.

Kraljevska miloščina

Angleški kralj Edvard VIII. bo, kakor poročajo iz Londona, obnovil staro šego, ki je že 250 let bila opuščena. On bo namreč osebno na veliki tedaj, po končani sluzi božji v westminsterski opatiji delil miloščino med berače. Višina te miloščine je najstrožje predpisana. Kralj sme darovati samo en penny in samo tolikemu številu beračev, kolikor šteje on — kralj — let. To leto bo torej prejelo 42 beračev miloščino iz vladarjeve roke. Seveda pa nakujejo te pennyje posebej v ta namen in se bodo zanje pulili zbiralcji kovancev, tako da bodo berači s tem kraljevskimi pennyjem prav dobro zaslužili. — Posnemanja vredna šega tudi za druge kralje in berače!

Gospod Miki - miška

Nedavno je stal pred sodiščem v New-Jorku star mož, obtožen radi razpečevanja prepovedan'h inozemskih srečk. Na vprašanje sodnika kako mu je ime, je odgovoril: Mickey-Mouse (miki-miška). Ko ga je sodnik, misleč da se mož norčuje, strogo ukoril, se je obtoženec razhudil in je izjavil, da že 50 let nosi to ime. In je tudi predložil dokazila. — Takoj se je ponudilo gospodu Miki-miški več advokatov, ki bodo zdaj dvignili pravdo proti filmskemu podjetju, ki proizvaja znane filme Miki-miška, da pravemu lastniku tega imena priborijo primerno odškodnino.

Astrološka napoved

Za 4. april.

Dan je kritičnega značaja. Bодite danes v vsem previdni. Pretiho nevšečnosti, razočaranja, nezgode. Tako v poslovnem kakor v družinskem življenju bo ta dan neprijetno občutiti. Ženskam je zdravje ogroženo, tudi duševno jih bo napadala potrlost. Moški kažejo ta dan v svojih dejanjih neko nestalnost in omahljivost. Tudi se ne bodo znali prav obvladati. V ljubavnem življenju danes nesoglasja, konflikti, ljubosunnost, nezvestoba. Slab dan tudi za umetnike.

Iz domačih gajev

BLAZ POTOČNIK:

Dolenjska

»Pridi, Gorenjč,
z mrzle planine!
vabi Dolenjč
v gorke doline.
»Mrzel je led,
pridi se gret!«

Solnce gorkó
tukaj nam sija,
trta ljubó
gor se ovija;
vince z goré
greje srce

Brati nas rod,
brati nas Sava;
pridi na brod
krški s Triglavaj;
Bratec, bod' moj,
pij ga z menoj!

Trta rodi,
trud pozabimo!
Vince blešči,
Slovincem napijmo,
bratom okrog:
Živi jih Bog!

Blaž Potočnik je prišel z gorenjske pokrajine, ki nam je ob kraju 18. stoletja dala največ kulturnih delavcev (Kopitar, Čop, Prešeren). Rodil se je 1799. v Struževem pri Kranju. Šolal se je v Kranju in Ljubljani ter bil 1822 posvečen za duhovna. Služil je najprej za kaplana v St. Jerneju na Dolenjskem, potem za stolnega kaplana in zborovodja pri Sv. Miklavžu v Ljubljani, a od 1833. do smrti 1872 je bil župnik v St. Vidu nad Ljubljano.

Za slovenščino so ga vneli Vodnik, Zupan in Metelko. Pod vodstvom slednjega, ki je bil Potočnikov profesor slovenščine na liceju, se je začel že kot dijak ukvarjati s pesništvom. Kot pesnik je sodeloval pri prvem zvezku Kranjske Čbelice, pozneje pa je objavljial svoje proizvode v Bleiweisovih Novicah, Jeranovi Zgodnji Danici in dr. Potočnikov ve pesmi odlikuje prost, lahek ritem in čist jezik. Ker jim je zlozil tudi napove, jih je nekaj posnarodelo, ki se še dandanašnji radi pojo: Zvonikarjeva (»Ko dan se raznava«, Planinar (»Visoko vrh planin stojim«), Dolenjska kot ena najmlajših iz 1830., ki jo tu ponatiskujemo. Velezaslužno je Potočnikovo delo tudi na polju šolske in narodne prosvete. V St. Vidu nad Ljubljano je ustanovil in vodil šolo, ki nosi še danes njegovo ime, in 1866 Narodno čitalnico, ki je bila prva na deželi.

Vsakdanje misli

So ljudje, ki poskušajo svojo srečo v zakonu, toda ne v svojem.

Nekateri kratkovidni ljudje zelo daleč vidijo, kadar so njih interesi posredi.

Dobra šaljivka mora biti tudi nova in ne samo čubovita.

Marsikaj je težje oprostiti kakor kaznovati.

Jugoslovensko-nemški gospodarski odnošaji

Kakor nam poročajo iz Zagreba, je bil včeraj po zaključitvi jugoslovensko-nemških pogajanj izdan tale uradni komunikat:

S trgovinsko pogodbo med Nemčijo in Jugoslavijo, sklenjeno 1. maja 1934, sta se ustanovila nemški in jugoslovenski državni odbor za urejanje in pospeševanje jugoslovensko-nemškega trgovinskega razmerja, zlasti za izvedbo trgovinske pogodbe. Ta dva odbora sta imela 17. marca t. l. v Zagrebu svoj drugi sestanek in sta danes končala svoje delo. Na tem drugem sestanku sta odbora imela priložnost popolnoma proučiti vsa gospodarska vprašanja, nastala med Nemčijo in Jugoslavijo lansko leto in se posvetovati o odstranitvi težkoč, ki so se tu pa tam pojavile.

Posebna naloga obeh odborov je bila poskrbeti, da se najdejo pota in načini, kako bi se približno izenačil obojestranski izvoz in uvoz, ker je to glavni pogoj za zravnanje plačilne bilance in za pravilno delovanje plačilnega prometa, ki že zdavnaj obstoji med Nemčijo in Jugoslavijo. V tej smeri sta odbora našla rešitve, ki so v toliko zadovoljive, ker ne terjajo, da bi se to izravnanje bilance izvršilo z zmanjšanjem trgovine, temveč z obojestranskim povečanjem prometa v nekaterih panogah, kjer bi prišel v poštev dopolnilni uvoz, ki presega meje dosedanje obojestranske izmenjave blaga. Naposled so tudi našli način, kako naj se omogoči tujski promet med Nemčijo in Jugoslavijo.

Od onkraj Karavank

V zadnjem »Koroškem Slovincu« čitamo pod naslovom: Nov naskok naših neprijateljev:

Domače bogoslužje, posebno pa slovenske pridige in slovensko cerkveno petje v naših farah so že davno trn v peti naših neprijateljev. K posebnemu naskoku so se združili v zadnjem času. Kancelerju so za časa njegovega zadnjega bivanja v deželi predložili željo nemškega bogoslužja in nemških pridig, v zadnjih tednih pa se pojavlja taista akcija skoroda po vseh naših farah. V Kotmari vasi se je občinski odbor bavil z vprašanjem nemških pridig, v Žitari vasi pa pobirajo podpise za nemško pridigo in nemško petje v cerkvi. Isto nam poročajo še iz drugih naših far. V Svečah se že trudijo za nemški verouk v šoli. Slep je, kdor za tem ne vidi organizacije in organizatorjev in kdor ne ve, da tem nikakor ne gre za to, da s svojo akcijo poglobijo versko razpoloženje, marveč za to, da uslužijo še cerkev v svoje narodovalne namene. Z veseljem ugotavljamo, da večina domačega ljudstva brez razlike narodne zavednosti to nizkotno počenjanje

NAJNOVEJŠA POROČILA

Proti jezeru Tana

Asmara, 3. aprila. m. T.O. poroča, da so Italijanske čete takoj po zavzetju Gondarja nadaljevale prodiranje proti jezeru Tana. Nekateri oddelki so ostali v mestu, da vzpostavijo red. Šest ur po zavzetju Gondarja je bilo mesto že polno italijanskih tovornih avto, mobilov, ki so pripeljali s seboj hrano. Namestili so takoj kuhinje. Istočasno so Italijanske čete brez bojov zavzele Dankaz.

Abesinci demantirajo

Addis Abeba, 3. aprila. Kakor smo včeraj poročali, je cesar Haile Selasije ustavil z odporom prodiranje italijanske vojske proti Sokoti. Pri tej priliki je padlo okoli 750 italijanskih vojakov in okoli 45 častnikov.

Italijanske izgube

Asmara, 3. aprila. n. Italijanske izgube v bitki 31. marca znašajo skupno 1200 mrtvih in ranjenih. Na abesinski strani so padli mnogi velikaši kot Ligare, Tesfua, minister pošte Vol de Markos in poglavar plemena Azebagalasa Averatela, ki je nekoč že prešel k Italijanom, a se je vrnil k Abesincem. Znano je, da je njegovo plemo napadlo umikajočo se vojsko rasa Mulugete ter se je vnel strašen boj.

Potočeni oddelki cesarja Haile Selasije se sedaj zbirajo okoli Mariama Ašangi, severozapadno od jezera Ašangi. Cesar bo poskusil še z eno bitko. Po drugi strani se doznava, da bo cesar ponudil mirovna pogajanja.

Manifestacije v Italiji

Rim, 3. aprila. i. Danes zvečer so se po vseh rimskih ulicah pomikale povorke, ki so proslavljale zavzetje Gondarja v Abesiniji. Vse mesto je bilo okraшено z zastavami. Tudi v drugih mestih Italije so bile manifestacije.

Stališče

Francije in Anglije

London, 3. aprila. n. Ob priliki svojega obiska pri ministru Edenu sta francoski in belgijski ambasador dala Edenu dva dokumenta, ki vsebujeta odgovore francoske in belgijske vlade glede medsebojne pomoči in glede bližnjega sestanka generalštabov.

„Glas“ je poceni

obsoja in odločno odklanja kakršnokoli spremembo tisočletnega izročila in običaje. Koder pa novi agitaciji nasedajo, ne vedo, da si hočejo podreti zadnjo oporo v vsakdanjem življenju. Za odločitev je edina pristojna cerkvena oblast in ta bo odločila kot ji narokujejo njeni cilji in ne cilji katerekoli raznarodovalne organizacije.

Po zadnji vesti, ki jo je poslal dopisnik, ki spremlja ta del vojske, so vojaki, ki so zavzeli Dankaz, takoj prodirali dalje. Motorizirani oddelek tega dela vojske je danes prvi došel na obalo jezera Tana.

Na ogadenski fronti je glavni stan Vehib paše popolnoma razdejan.

Hitler je razočaral

London, 3. aprila. n. Nemški odgovor se v nekem delu dotika tudi »bele Knjige«, posebno ker vsebuje tudi novi načrt o miru. Kar se tiče nemškega odgovora na predloge lokarnskih sil, se mora reči, da je zelo razočaral in da je v tem pogledu nezadovoljiv. Posebno nezadosten je odgovor glede vprašanja pomiritve, ker odbija predloge bele knjige. Eden smatra, da bodo radi tega nastopile nove težkoče. Kar se tiče drugega dela nemškega odgovora, ki vsebuje načrt o miru, mislijo, da ga bo treba z veliko pazljivostjo proučiti.

Debata

v konservativni stranki

London, 3. aprila. n. Včeraj zvečer se je sestel odbor za zunanje posle konzervativne stranke. V glavnem se je pretresal Hitlerjev odgovor in njegov predlogi za mir. Vsi govorniki so bili edini v mišljenju, da je treba iz teh predlogov najti osnovo za nadaljnja pogajanja za mir. Zelo so obžalovali, da Hitler ni naredil tiste geste, ki bi znatno olajšala razgovore. Tudi so obžalovali, da Hitler ni pristal na to, da ne bo sploh gradil utrdb v porenski coni, vsaj za čas, ko bi trajali razgovori za ustvaritev novega pakta, ki naj bi zamenjal lokarnski pakt.

Sklepi vlade

Beograd, 3. aprila. — Na včerajšnji seji vlade, ki se je vršila od 17. do 20. ure pod predsedstvom dr. Stojadinoviča, so poleg drugih resornih vprašanj, ki so bila na dnevnem redu, sklenili, da se ministru za socialno politiko in narodno zdravje podeli za prehrano pasivnih krajev nov kredit 10 milijonov Din poleg prejšnjih že odobrenih 36 milijonov dinarjev.

Na predlog kmetijskega ministra se dovoli svoboden izvoz otrobov, repnih rezancev, semena detelje lucerne in grahorice.

Minister za pošto ima pravico poslati finančnim odboroma narodnega predstavništva predloge pogodb o razrešitvi obstoječih in zgradnji novih radijskih postaj.

Ministri so nadalje vzel na znanje poročilo ministra za gozdove in rudnike, da je uprava »Zenice d. d.« sklenila pogodbo z družbo Krupp za zgradnjo in razširjenje

Zenica in Jesenice

Po seji ministrskega sveta je minister za šume in rudnike Djuro Jankovič izjavil novinarjem:

Vprašanje zgraditve nacionalne težke industrije je stopilo v aktualno fazo, ko smo imeli pravico do reparacijskih terjatev v Nemčiji. Na žalost se te reparacijske terjatve niso izkoristile v ta namen. Med tem je stopil v veljavo takozvani Hooverov moratorij.

Imamo več načrtov tujih in domačih metalurških strokovnjakov. Vlada je zavzela stališče, da je treba našo industrijo železa zgraditi samo z lastnimi sredstvi.

Kdor se neugodno izraža o investicijah v Zenici, je na krivi poti. Groba proga v Zenici ne ogroža obstoja jeseniškega delavstva. V novih napravah v Zenici se bodo izdelovali samo taki profili, ki se doslej niso proizvajali ne v Zenici, ne na Jesenicah, temveč smo jih uvažali iz tužine. Instalacija takšne vrste, kakršna je nameravana groba proga v Zenici, ne more biti nekje ob državni meji.

Kraljevska vlada bo stremela, da ustreže potrebam vseh krajev in vseh prebivalcev naše domovine enako, vendar bo zmerom dajala prednost splošnim državnim in nacionalnim interesom pred lokalnimi interesi katerekoli kraja.

Nekateri tuji listi krivo slikajo to nabavo samo zato, ker smo jo izvršili v Nemčiji. To so nam pa narekovali izključno finančni interesi naše države. Vse izplačilo se bo namreč izvršilo na račun klirinškega salda terjatev in jugoslovensko-nemškega kliranga v Nemčiji, ki znaša 500 milijonov Din.

Sprememba

v Sremski Mitrovici

Spremembe v Srem. Mitrovici. Kakor poročajo iz Sremske Mitrovice je bil dosedanj upravnik tamkajšnje kaznilnice Radoslav Bračević imenovan za upravnika Vrnjačke banje, za novega upravnika kaznilnice pa dosedanj upravnik kaznilnice v Stari Gradski Dušan Petrovič.

Ameriške senzacije

s Hauptmannom

Trenton, 3. aprila. t. Kakor se doznava, bo sodišče pozvalo Lindbergha, da se radi novih smernic preiskave v Hauptmannovem procesu vrne v Ameriko. Sodišče ga bo zaslislalo, da zve, če je res spoznal v truplu svoje dete. Baje po nekih izjavah Vendla, ki je s tem v zvezi, otrok Lindbergha še živi.

Newyork, 3. aprila. k. Iz Trentona poročajo, da je porota odločila, da se proti Paulu Vendelu ne more uvesti kazenskega postopanja. Radi tega se Hauptmannova obsodba ne bo več odlagala. Smrtna kazen bo izvršena danes zvečer po ameriškem času.

— Moja žena nima nobenih posebnih želja.

— Tudi moja ne, pač pa dovolj — ukazov.

Pod praporom bratstva in bratoljubja Malo pogleda na delo naših skavtov

Ljubljana, 4. aprila.

Leta 1922 se je ustanovila v Ljubljani skavtska organizacija kot članica svetovne zveze skavtov in planink. Po prvih razvojnih letih se je vedno bolj izpopolnjevala in tako sedaj že mnogo let uspešno deluje. Končno pa si je pred letom in pol postavila tudi svoj dom.

Skavti so organizacija za mladino in za odrasle. Mladi člani najdejo v njej pravo družbo in pravo zaposlitev — za korist in razvedrilo, starejši pa bodisi, da jim pri tem pomagajo in jih vodijo, ali pa, da kot somišljeniki te svetovne ideje samo moralno prispevajo k njenemu širjenju. Skavti so pri nas kot poborniki pričeli uvajati

taborenje

katerega ugodnosti in koristi so kmalu spoznali tudi širši krogi izven njihove organizacije. Njihov program in pa način dela pa je edinstven in za mladino gotovo eden najprikladnejših. Pri zabavnem delu in razvedrilo se članstvo nauči mnogo koristnega, navadi pa se tudi na družbo in sodelovanje, na skupnost in vzajemnost, navaja se k spoznavanju narave in iz tega črpa sveže sile in bister razum.

Treba jih je samo pogledati v njihovem domu, kako so vestno in veselo na delu in kako so složni pri igri, pa se vidi takoj, kako primerna je ta organizacija za mladino. Vsak teh fantov bo gotovo odnesel najlepše spomine na svoja mlada leta in na svoje takratne tovariše in tako se bo tudi med odraslimi bolj in bolj širil krog somišljenikov in privrženecv.

Saj je treba pomisliti, da je skavtski pokret prav — zaprav še mlad — njegovi prvi začetki so se pojavili v Angliji pred komaj tridesetimi leti, pa je bila vmes še svetovna vojna, ki je zavrla marsikak redni razvoj, danes pa je to najmočnejše mednarodna mladinska organizacija!

Skavtski dom

Predlani so si ljubljanski skavti in pa župa za dravsko banovino postavili dom ob Tivolškem gozdu, kraj veleseljma, kjer se osredotočuje zdaj vse njihovo delovanje. Vsak dan je tam polno skavtov, ki so pridno na delu, ali pa si poiščejo najrazličnejše dobre zabave, za kar jim nudi mnogo prilike tudi igrišče poleg doma.

Dom je urejen malo po narodno, malo po skavtsko, kaže pa zgovorno obilno delo in mnoge uspehe, ki jih dosega organizacija od leta do leta. Mladina bi skoro ne mogla imeti bolj prijetnega svojega doma, ki ga pa seveda še vedno izpopolnjujejo.

Skavti pa ne živijo samo za svoje delo in razvedrilo, temveč slede tudi svojim idejnim smernicam — vršijo dobra dela, pomagajo, kjer morejo, gojijo bratstvo in sporazumnost med narodi in so tako poborniki plemenite ideje človečnosti.

Ideja se širi!

Drugo leto bodo imeli skavti zopet mednarodni sestanek. Tako njihova ideja in življenje napreduje, njihova organizacija pa vedno bolj utrjuje svoj obstoj in razvoj s pravi in smotrenim delom. Malokdo sedaj še zapusti njihove vrste, ki se vedno bolj širijo. Seveda sprejemajo v svoje članstvo predvsem mladino, da vsak novi član lahko preide vse delo

in življenje pravega skavta. Skoro vsak večer se v domu prijavljajo novi člani in članice, in tako se ta lepa in koristna organizacija razvija tiho in skromno. Vsak, kdor zna ceniti pomen take organizacije, bo našim skavtom in planinkam gotovo želel dobrega razvoja in napredka!

Beseda o kvalifikaciji

V beograjskih listih je odstavljena profesorica beograjske univerze gđc. Ksenija Atanasijević priobčila izjavo na naslov rektorja beograjske univerze dr. Vlade Čoroviča, v kateri pravi:

»Teško je ne pisati satire, ko o spoštovanju resnice in pravice in zakonskih predpisov govori g. Čorovič, ki po zakonu in splošni uredbi o univerzah ne bi niti smel zavzemati stolice, na kateri sedi, kajti zakon zahteva da sme univerzitetni profesor zasesti stolico onih nauk, za katere ima predpisano formalno kvalifikacijo in diplome, ne pa katerekoli druge. Če bi rektor upošteval zakon, bi ga moral predvsem zanimati primer profesorja filozofske fakultete, ki razen gimnazijskega spričevala nima nobenega drugega.

— Prijatelj, za Boga, saj si ves krvav in razbit! Čakaj, te bom spremil domov.

— Ni treba. Prihajam namreč — od doma.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

Elegantno opremljena soba s kopalnico se odda takoj blizu nebotičnika. — Naslov pove uprava lista »Glas naroda«.

La orehi — cele vreče po 50 kg Din 335.—; La jederce — 5 kg Din 105.— razpošilja franko vsaka postaja: G. Drechsler, Tuzla.

Amaterji!
»zviija - kopira - povečava - strokovno in skrbno Foto Japelj, Maribor, Gosposka 28, zunanja naročila poštno obratno.

3 sobno stanovanje z vsemi pritliklami išče štiri-članska družina, ki je ves dan odsotna za 1. maj ali 1. junij. — Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Mir«.

GOSPODIČNO sprejem na stanovanje takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Glas naroda«.

Telefon 2059

suhe drva premog in karbopakete dobite pri L. Pogačnik Bohoričeva ulica 5

Gospodarska podjetja kot: trgovine, industrije, hotele, restavracije, kavarne, bufete, trafike, prodajalne, mlekarne in vsa druga obrtna podjetja prodajamo in posredujemo nakup hitro, vestno in uspešno. Informacije pošljamo proti predplačilu Din 5.— v poštinih znamkah: Poslovnica Pavlečković — Zagreb — Illica 144.

Lastniki hranilnih knjig pozor!
Kdo posodi hranilno knjigo z vlogo Din 200.000.— za polno vrednost, proti 4% obresti, nem odplačevanju, vknjižbo na I. mesto, vinkulacijo požarne police na poslopja 204.000.— Din, proti 25 let. Knjigo rabim v svrhu poravnave dolga. — Ponudbe pod »A B 1886« na upravo lista »Glas naroda«.

Letošnje

novo bok pivo

Delniške družbe pivovarne Union

je od danes v prometu.

Je izbornejša okusa in pravi užitek za vsakega.

Danes zjutraj je umrla naša dobra mama, gospa

MARIJA LAP, roj. GERČAR

VDOVA VRTNARJA ANTONA LAPA.

Pogreb se bo vršil v soboto dne 4. aprila ob 3. uri popoldne iz Šutne št. 25, Kamnik, na pokopališče Zale.

KAMNIK dne 2. aprila 1936.

ZALUJOČI SINOVI, HČERKE, SESTRA ter ostalo sorodstvo.

Potrži globoke žalosti naznanjamo, da je zatisnila trudne oči po daljšem bolehanju v 60. letu starosti, previdena s tolažili sv. vere, dobra mamica, stara mama, sestra in tašča, gospa

Evgenija Hribar roj. Šumi

VDOVA PO INDUSTRIJALCU.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 5. aprila 1936., ob 16. uri popoldne iz hiše žalosti, Zaloška cesta šte. 14, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 3. aprila 1936.

DRAGICA, por. PLEMELJ, INŽ. BORIS, ZORAN, RADO, DR. MIRKO, NADA, por. STANCER, ZENKO, NICA por. DR. CANKAR, SVETOZAR, PETER, JOZICA in LJUBICA — otroci; EMILJA ŠUMI — sestra; SLAVKO PLEMELJ, DR. IZIDOR CANKAR in IVICA STANCER — zeti; JIRINA roj. BROŽIK, VIDA, roj. JERAJ in BRANKA, roj. SLADONJA — sinuhe; LUCIJA, MARKO, ANDREJČEK, MAJA, VERONIKA in DRAGOTIN, vnuki in ostalo sorodstvo.